

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33614
Nom	Estimulació i intervenció primerenca: música, grafisme i moviment
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1304 - Grau Mestre/a Educació Infantil	Facultat de Magisteri	3	Primer quadrimestre
1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)	Facultat de Magisteri	3	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1304 - Grau Mestre/a Educació Infantil	11 - Estimulació e intervenció temprana: música, grafismo y movimiento	Formació Bàsica
1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)	11 - ESTIMULACIÓN E INTERVENCIÓN TEMPRANA:MÚSICA, GRAFISMO Y MOVIMIENTO	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
RAMON-LLIN MAS, JESUS ADRIAN	95 - Didàctica de l'Educació Física, Artística i Música

RESUM

L'estimulació primerenca va sorgir per atendre i intervindre adequadament amb aquells nens que patien alguna deficiència o que a causa del part requerien unes cures minucioses. Els importants èxits aconseguits van donar lloc al fet que aquestes experiències s'involucressin a nens sans, pel fet que les investigacions van demostrar que en els primers anys de vida, l'evolució cerebral és la base del desenvolupament de les capacitats i si no és així, no es produeix adequadament la maduració de les etapes. A partir d'aquests pressupostos, l'assignatura pretén desenvolupar els continguts sobre l'estimulació i la intervenció primerenca des de l'àmbit de la música, la plàstica i el moviment corporal en

Educació Infantil, sense oblidar les aportacions de la neuropsicologia del desenvolupament des d'abans del naixement, fins a l'edat de 6 anys.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

SENSE REQUISITS

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)

- Expressar-se oralment i per escrit correctament i adequadament en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.
- Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergènere; multiculturalitat i interculturalitat; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.
- Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.
- Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.
- Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.

- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.
- Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.
- Intervenir adequadament en el desenvolupament de la infància en els períodes 0-3 i 3-6 anys
- Conèixer els fonaments d'atenció primerenca
- Afavorir el desenvolupament cognitiu, psicomotor, comunicatiu, social i afectiu dels infants amb una atenció especial a la música, l'expressió gràfica i el moviment com a mitjans d'intervenció lúdica.
- Saber promoure l'adquisició d'hàbits.
- Optimitzar el desenvolupament dels infants que es troben en situació de risc personal i/o social.
- Conèixer els fonaments teoricopràctics relacionats amb la música, el cos i el moviment i l'educació expressiva, corporal, gràfica, auditiva i rítmica en l'educació infantil.
- Dissenyar, desenvolupar i avaluar propostes didàctiques per a l'estimulació i el desenvolupament de les capacitats perceptivomotrius mitjançant la música, l'expressió gràfica i l'activitat física
- Ser capaç d'analitzar críticament les publicacions i els materials que es poden trobar en el mercat per a estimular els bebès.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

- Utilitzar els fonaments de l'estimulació primerenca per potenciar les capacitats artístic - creatives i dissenyar programes d'activitats per als alumnes.
- Utilitzar les eines necessàries per estimular l'atenció i la memòria mitjançant l'educació dels cinc sentits.
- Saber seleccionar continguts i activitats musicals, plàstiques i de moviment per estimular les capacitats perceptives en els nens de 0 a 6 anys.
- Aprendre a utilitzar els recursos escolars (habituals i TIC) per aplicar-les en el camp de l'estimulació i intervenció primerenca.
- Planificar les activitats musicals, plàstiques i corporals seguint el desenvolupament expressiu-cognitiu en els nens de 0 a 6 anys.
- Afavorir el desenvolupament cognitiu, psicomotor, comunicatiu, social i afectiu dels nens amb especial atenció a la música, la plàstica i el moviment com a mitjà d'intervenció lúdica i creativa.

- Ser capaços d'analitzar críticament les publicacions i materials que es poden trobar al mercat, relacionats amb l'estimulació i la intervenció primerenca, particularment, de les tres àrees implicades.
- Adquirir hàbits i destreses per l'aprenentatge autònom i cooperatiu.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Fonaments de l'estimulació i intervenció primerenca.

- Orígens de l'estimulació / intervenció primerenca. Enfocaments actuals.
- Importància de l'estimulació primerenca per al futur aprenentatge i desenvolupament de la intel·ligència infantil.
- Aportacions de la neuropsicologia del desenvolupament.
- Estimulació prenatal auditiva .
- La primera escola materna.

2. La interpretació del món infantil a través del gest gràfic, el moviment corporal i el so.

- L'evolució del pensament cinestèsic al pensament imaginatiu: la construcció del llenguatge simbòlic a partir de les experiències gràfiques, motrius i auditives.
- Teories sobre els diferents nivells gràfics infantils.
- Estudis sobre l'evolució del gargot fins al llenguatge simbòlic.
- Simbologia del moviment.
- Interpretació del món a partir dels sons.

3. El desenvolupament integral del nen de 0 a 6 anys mitjançant la funció sensorial, l'expressió i el moviment.

- El desenvolupament integral en el nen: percebre, sentir i experimentar.
- Intervenció i estimulació sensorial, amb tècniques d'expressió musical, plàstica i moviment.
- Activitats d'audició, ritme i qualitats del so. Instruments quotidians.
- La percepció visual i plàstica.
- Experiències específiques sobre les sensacions i l'expressió plàstica.
- Característiques generals dels programes d'estimulació i intervenció primerenca en les àrees visual-auditiva, perceptiu-manipulativa i motora.

4. Programes d'estimulació i intervenció infantil (0 a 3 i 3 a 6 anys).

- Desenvolupament d'un programa d'intervenció música per modificar conductes.
- L'estimulació dels receptors de la sensibilitat propioceptiva i la sensibilitat exteroceptiva mitjançant el moviment corporal.
- L'estimulació gràfica, motriu i auditiva com a foment de l'expressió personal a través d'aquests mitjans.

5. Progressió didàctica per l'estimulació dels aspectes relacionats amb la música, l'expressió gràfica i l'activitat motriu.

- La programació musical en els racons de l'escola infantil (0 a 6 anys).
- Propostes d'audicions, contes i activitats sobre ritme i llenguatge per la millora de la percepció auditiva i l'expressió verbal.
- La importància de la planificació i la seqüenciació en el desenvolupament graficoplàstic.
- L'ús dels recursos escolars habituals i tecnològics per al desenvolupament de l'estimulació i intervenció primerenca en l'expressió plàstica.
- Fases per al disseny d'un programa d'intervenció en l'educació corporal.

6. Anàlisi de materials i programes comercialitzats per a l'estimulació/intervenció primerenca.

- Exploració de materials musicals i audiovisuals: sons, audicions, jocs, rimes, cançons, contes musicals i escenificats, dramatitzacions i teatre infantil.
- Revisió crítica dels materials i programes comercialitzats per al desenvolupament graficoplàstic i senso-motor infantil.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Estudi i treball autònom	90,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia es fonamenta en una combinació de mètodes actius. Els conceptes de cada bloc s'introdueixen de manera participativa, combinats amb l'exposició d'exemples i casos pràctics. La temporalització anterior no necessàriament ha de ser cronològica, ja que es van extraient les activitats i es desenvolupen els continguts dels diferents blocs alhora. Les sessions seran teòriques i pràctiques.

La participació de l'alumne en les discussions que es generen a l'aula serà indispensable per a l'aprenentatge i aplicació dels conceptes amb l'ajuda del professor/a, que guiarà l'estudiant al llarg del procés.

Les activitats pràctiques seràn individuals i en grup per poder complir amb les competències específiques.

Es fa necessari pel seu caràcter educatiu, atendre les capacitats actitudinals, com el respecte expressiu, creatiu i interpretatiu, treball cooperatiu, actituds i valors implícits en el desenvolupament de les activitats pràctiques, etc.

Proposta a consensuar pels docents de l'assignatura:

La matèria suposa un marc excepcional per al treball cooperatiu, però donada la complexitat en la seua planificació, es suggereix als i les docents encarregats/des de la mateixa que consensuin d'una manera interdisciplinària els continguts a treballar i promoure amb ells/elles, el treball a partir de temes de interès i projectes col·lectius.

AVALUACIÓ

Críteris per a l'avaluació final del curs

En l'avaluació continua es valorarà l'assistència almenys del 80% de les sessions no recuperables de cada àrea i la participació activa en aquestes. L'avaluació serà basada en les propostes dels tres docents de l'assignatura considerant que l'alumnat participe en les activitats i pràctiques no recuperables.

L'avaluació final serà consensuada pels tres docents de la matèria que contrastaran el desenvolupament d'aquesta, valoraran l'assoliment d'objectius/competències.

Emetran una nota mitjana entre les tres àrees de coneixement.

Críteris de qualificació:

- El 25% cadascuna de les àrees,

- El 25% dels treballs interdisciplinaris. El treball interdisciplinar consistirà en un projecte de proposta d'intervenció docent multisensorial que integre les tres àrees (música, plàstica i corporal)

Per a aprovar l'assignatura és necessari tindre aprovades cadascuna de les tres àrees i el treball interdisciplinari

Activitats

A concretar per cada àrea si és necessari. Es recomana un màxim de tres tasques per àrea.

Examen: Aquells i aquelles estudiants que no participin com a mínim del 80% de les sessions de cada àrea, o aquells/es que ho trien, realitzaran un examen final sobre el temari de tota l'assignatura. El valor d'aquesta prova serà el 100% de la qualificació final.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- ANTUNES, C. A. (2005). Juegos para estimular las inteligencias múltiples. Narcea. Madrid
- ARANDA, R.E (2008). Atención temprana en educación infantil. Wolters Kluwer. Madrid.
- GALLAGHUE, D. y CLELAND, F. (2003). Developmental Physical Education for all children. Human Kinetics.
- GOLDSTEIN, E. B. (2011). Sensación y percepción. Language Learning. México, D. F.
- GÓMEZ, A., VIGUER, P., CANTERO, M. (2005). Intervención temprana. Desarrollo óptimo de 0 a 6 años. Psicología Pirámide. Madrid.
- VILA, B. Y CARDO, C (2009): Material sensorial (0-3 años). Graó, Barcelona.

Complementàries

- BERMELL, Ma A (2000). Programa de intervenció a través de la interacció de la música y el movimiento. Música y Educación. Revista de Pedagogía Madrid.
- BERNAL, J., CALVO, M. L, Y MARTIN, C. (2000). Repertorio de canciones para la educación infantil. Aljibe. Archidona
- BOSCH, E. Y OTROS.(2002): Hacer plástica. Un proceso de diálogos y situaciones. Octaedro-Rosa Sensat. Barcelona
- DEL OLMO, MaJ. (2008). Área de música. La música como herramienta terapéutica. Pp. 183-218. En Aranda, R. E. Atención temprana en educación infantil. Wolters Kluwer. Madrid
- ESTALAYO, V., VEGA, M. R. (2005). Inteligencia auditiva. Técnicas de estimulación prenatal, infantil y permanente. Biblioteca nueva. Madrid.
- PEDROS, N. (2006). Programa dEstimulació Primerenca: Anàlisi interpretativa duna realitat. Tesis doctoral dirigida por Maria Plà i Molins. Universitat de Barcelona
- SOLER FIERREZ, E (1992): La educación sensorial en la escuela infantil. Rialp, Madrid.

- VV.AA. (2010): Documentar: afinar els ulls per captar moments. Rosa Sensat, Barcelona
- RAMÍREZ, I. (2009). 99 juegos de expresión corporal y música para niños de 3 años. Wanceulen, Sevilla.
- L'ECUYER, C. (2015). La estimulación temprana fundamentada en el método Doman en la educación infantil en España: bases teóricas, legado y futuro. Ensayos, 30(2), 137-135
- TAFURI, J. (2013). Investigación y educación musical de 0 a 3 años. Eufonía, 59, pp20-32
- TAFURI, J. (2006). ¿Se nace musical?: Cómo promover las aptitudes musicales de los niños. Barcelona. Graó
- AKOSCHY, J., ALSINA, P., DÍAZ, M. y GIRÀÑDEZ, A. (2008). la música en la escuela infantil (0-6). Barcelona. Graó
- MCPHERSON, G. (ED)(2006). The child as musician: a handbook of musical development. New
- MAGANTO, C, Y CRUZ, S. (2010). Desarrollo físico y psicomotor en la etapa infantil. San Sebastián, 41, pp27-64
- MAS, M. Y MONTSERRAT, A. (2017). Psicomotricidad educativa: avanzando n paso a paso. Barcelona. Octaedro
- Galera Nuñez, M.D.M. (2014). Music play. Un útil recurso para la estimulación musical temprana. Revista electrónica de LEEME, 34, 56-73
- De Puig, I. (2003). Perpensar. Octaedro.
- Castañer, M. y Camerino, O. (2006). Manifestaciones básicas de la motricidad. Universitat de Lleida